

## ประสิทธิผลของกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่น

สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข

สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

### บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการนำแนวคิด “การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน ที่นำมาใช้ในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่น โดยวิเคราะห์เฉพาะความคิดเห็นของนักศึกษาด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ติดตามผล กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นจำนวน 32 คน ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนตามแนวคิด “การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” เป็นวิธีที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นได้ กล่าวคือ (1) ช่วยลดความวิตกกังวล ทำให้นักศึกษามีกำลังใจในการเตรียมบทอ่านและอ่านด้วยตนเองมากขึ้น (2) นักศึกษาสามารถสรุปความและถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ (3) ช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตัวเองให้กับนักศึกษา และ (4) นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น

**คำสำคัญ:** การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน การอ่านร่วมกันกับเพื่อน การปรับปรุงการเรียนการสอน การเรียนรู้ด้วยตนเอง

## The Effectiveness of Peer Reading in Japanese Language Reading Class

Suneerat Neancharoensuk\*

*Japanese Language Section, Faculty of Liberal Arts, Thammasat University*

### บทคัดย่อ

This research uses the concept of peer learning to improve Japanese language teaching. The objective is to study the effectiveness of peer reading activities in Japanese language reading class. The target is a group of 32 Thai students who enrolled in fundamental Japanese reading class. A survey was conducted by using a questionnaire and follow-up interviews before drawing a conclusion based on the opinions of the students. It was found that peer reading can improve fundamental Japanese reading skill. The results of the activities are (1) the students' anxieties reduced and they were encouraged to prepare the lessons and to read by themselves, (2) they were able to summarize what they read and told it to others, (3) their critical thinking and autonomous learning skills were strengthened, and (4) their motivation to learn Japanese increased.

**Keywords:** Peer Learning, Peer Reading, Improving Teaching, Autonomous Learning

---

\* Corresponding author's email: suneeratyo@yahoo.co.jp

## 1. บทนำ

การปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่ผู้สอนต้องตระหนักและปฏิบัติอยู่เสมอทั้งหลังการจัดการเรียนการสอนและในขณะที่สอน ผู้สอนควรสังเกตชั้นเรียนของตนเพื่อค้นหาสิ่งที่เป็นปัญหาและหาแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาเพื่อทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการสอนวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นสำหรับนักศึกษาที่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับต้นตอนปลาย ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ศึกษาหรือเตรียมบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นการหาเสียงอ่านของอักษรคันจิ ความหมายของคำศัพท์ ดังนั้น ในขณะที่เรียนนักศึกษาจะตั้งใจจดคำบรรยายทุกคำลงไปในเอกสารของตนเอง พฤติกรรมการเรียนเช่นนี้ไม่สามารถฝึกฝนและพัฒนาทักษะการอ่านอันเป็นวัตถุประสงค์ของรายวิชาได้ ผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสอนวิชาการอ่าน และแนวคิด “การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นและเพิ่มประสิทธิภาพกิจกรรมการอ่านในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นพบว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนตามแนวคิด “การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” เป็นวิธีที่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้

Tateoka (2006) จัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนและสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่เข้าร่วมพบว่า การอ่านร่วมกันกับเพื่อนทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านด้วยตนเองมากขึ้น รับฟังความคิดเห็นและมุมมองของเพื่อนที่แตกต่างไปจากของตนเอง ทำให้วิสัยทัศน์ของผู้เรียนกว้างขึ้น อีกทั้งยังทำให้เข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น แต่ก็มีผู้เรียนบางส่วนที่มีความเชื่อว่าเพื่อนไม่สามารถอธิบายได้ดีเท่ากับผู้สอน

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของ Tanaka et al (2017) จัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนโดยให้ผู้เรียนอ่านงานเขียนเชิงวิชาการ จากการนำบทสนทนา

ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนมาวิเคราะห์ สรุปได้ว่า การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น และผู้เรียนที่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนได้จะมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมนี้สูงและจากงานของ Yang (2018) ทำให้ทราบว่าขั้นตอนการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุมีผลและฝึกการอธิบายความคิดของตนเอง แต่ก็ยังมีผู้เรียนบางส่วนที่ไม่สามารถคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณได้

จากผลของการศึกษาวิจัยข้างต้นสามารถกล่าวได้ว่ากิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุผลและส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ การเรียนตามแนวคิดดังกล่าวยังทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและกระตือรือร้นที่จะฝึกทักษะการอ่านด้วยตนเองมากขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยก่อนหน้านี้ โดยส่วนใหญ่เป็นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่ระดับกลางขึ้นไป อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างมีหลายเชื้อชาติในชั้นเรียนเดียวกัน จึงต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นสื่อกลางในการทำกิจกรรม แต่จากผลการวิจัยทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนตามแนวคิด “การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” กับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้นตอนปลาย ซึ่งยังไม่คุ้นชินกับการอ่านข้อความภาษาญี่ปุ่นมากนัก และการที่ผู้เรียนเป็นคนไทยทั้งหมดทำให้สามารถใช้ภาษาไทยในการทำกิจกรรม จึงน่าจะช่วยให้กิจกรรมนี้มีผลต่อการเรียนตามแนวคิด “การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” ได้ ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นโดยจะศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมนี้

## 2. การอ่านร่วมกันกับเพื่อน

ปัจจัยสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ได้แก่ 1) ความเสมอภาค 2) การพูดคุยสนทนา 3) การสร้างสรรค์ 4) กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและ 5) การได้รับประโยชน์ร่วมกัน (Ikeda & Tateoka, 2007: 6) ในแวดวงการสอนภาษาญี่ปุ่น Ikeda และ Tateoka เป็นนักวิจัยรุ่นแรกๆ ที่นำแนวคิดเรื่อง “การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” หรือ Peer Learning มาปรับใช้ในการเรียนการสอน Ikeda (1999) ใช้กิจกรรมการตอบสนทนาร่วมกันกับเพื่อนในวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่น และ Tateoka (2001) ใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่น จากงานวิจัยทั้งสองสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน รู้จักคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียนและการอ่านได้ ทำให้ในปัจจุบันมีผู้นำแนวคิดนี้ไปปรับใช้กับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นอย่างแพร่หลายไม่จำกัดเฉพาะภายในประเทศญี่ปุ่น แต่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวคิดนี้มาปรับใช้กับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยยังมีอยู่ไม่มากนัก

การเรียนการสอนวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่จะดำเนินการสอนโดยผู้สอนชาวไทยและเป็นการสอนในรูปแบบที่ผู้สอนเป็นผู้ควบคุมชั้นเรียน ในการสอนวิชาการอ่านโดยทั่วไปผู้สอนจะให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงหรืออาจให้อ่านในใจให้แปลความหมาย จากนั้นให้ตอบคำถามท้ายเรื่องเพื่อตรวจสอบความเข้าใจซึ่งเป็นการเน้นการให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ของการอ่าน กล่าวคือ ผู้เรียนอ่านเรื่องแล้วเข้าใจหรือไม่ และเข้าใจอย่างไร จากรูปแบบการสอนนี้ ผู้สอนไม่อาจรู้ได้เลยว่าผู้เรียนแต่ละคนมีกระบวนการในการอ่านอย่างไร ยิ่งไปกว่านั้น สำหรับผู้เรียนที่ไม่กระตือรือร้นที่จะอ่านด้วยตนเอง หรือผู้เรียนที่มีความสามารถภาษาญี่ปุ่นไม่มาก ก็มีแนวโน้ม

ที่จะรอคำตอบจากผู้สอนหรือเพื่อนที่เก่งกว่าโดยไม่อ่านด้วยตนเอง ในขณะเดียวกัน ผู้สอนวิชาการอ่านมักจะมีความกังวลในเรื่องต่างๆ เช่น ควรอธิบายไวยากรณ์มากน้อยเพียงใด ควรบอกคำแปลของคำศัพท์ทุกคำหรือไม่ ควรแปลอย่างละเอียดทุกประโยคหรือไม่

จากปัญหาในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นที่มีร่วมกัน Tateoka (2005:93) ได้เสนอกิจกรรมการอ่านตาม แนวคิด “การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน” ที่มีชื่อว่า “การอ่านร่วมกันกับเพื่อน” (Peer Reading) กล่าวคือ ทุกคนต้องอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาเอง (ปัจจัยที่ 1 ความเสมอภาค) จากนั้น พูดคุยถึงเนื้อหาที่อ่านไปว่าแต่ละคนเข้าใจหรือตีความอย่างไร (ปัจจัยที่ 2 การพูดคุยสนทนา) ในการพูดคุย ทุกคนต้องช่วยกันคิดเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน (ปัจจัยที่ 3 การสร้างสรรค์) และจากการพูดคุยสนทนาจะทำให้ทุกคนได้เรียนรู้ร่วมกัน (ปัจจัยที่ 4 กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน) และได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกัน (ปัจจัยที่ 5 การได้รับประโยชน์ร่วมกัน) การจัดกิจกรรม “การอ่านร่วมกันกับเพื่อน” จึงเป็นหนทางที่จะทำให้ผู้สอนเห็นกระบวนการในการอ่านของผู้เรียน เพราะผู้เรียนต้องพูดคุยกับเพื่อนเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจ ช่วยกันคิดแก้ไขปัญหาหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นระหว่างการอ่าน

จากการศึกษาพบว่า การอ่านร่วมกันกับเพื่อนแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ สรุปได้ดังนี้ (สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข, 2553)

1) การอ่านแบบจิกซอว์ คือ การที่ผู้เรียนอ่านเนื้อหาคนละส่วน จากนั้นนำสิ่งที่อ่านมาถ่ายทอดให้กับสมาชิกในกลุ่มเพื่อรวมเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน เปรียบเหมือนกับการเล่นต่อภาพจิกซอว์ วัตถุประสงค์ของการอ่านแบบจิกซอว์คือการให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ตนอ่านให้กับคนอื่นได้ และยังคงช่วยกันคิดเพื่อปะติดปะต่อเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน รวมทั้งอาจต้องช่วยกันคาดการณ์ส่วนสุดท้ายของ

เรื่องด้วย กิจกรรมนี้จะทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบ เนื่องจากในกลุ่มจะมีผู้เรียนเพียงคนเดียวที่ได้อ่านเนื้อหาส่วนนั้น จึงต้องพยายามทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านอย่างเต็มที่ และต้องพยายามอธิบายให้เพื่อนคนอื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนเข้าใจอีกด้วย

2) การอ่านแบบเน้นกระบวนการ คือ การที่ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องเดียวกัน และพูดคุยถึงเนื้อเรื่องที่อ่านไปพร้อมๆ กันว่าเข้าใจหรือไม่เข้าใจส่วนใด อย่างไร วัตถุประสงค์ของการอ่านแบบเน้นกระบวนการคือการให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดกระบวนการในการอ่านว่าผู้เรียนทำความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านอย่างไรโดยผ่านการพูดคุยซักถามกับเพื่อนในระหว่างที่อ่านกระบวนการจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดทบทวนสำรวจตนเองว่าเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถ่องแท้หรือไม่ โดยผู้สอนจัดกลุ่มให้ผู้เรียนอ่านเรื่องร่วมกัน อ่านและตรวจสอบความเข้าใจไปที่ละประโยค ผู้สอนอาจกำหนดหัวข้อคำถามไว้เพื่อช่วยการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยให้ผู้เรียนพูดคุยกันไปตามหัวข้อนั้น นอกจากนี้ ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบจากเนื้อเรื่องด้วยว่า “เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น” “ความคิดเห็นนั้นมีที่มาจากส่วนใดของเนื้อเรื่องที่อ่าน”

3) การอ่านแบบผสมระหว่างแบบจิกซอร์กับแบบเน้นกระบวนการ คือ การที่ผู้สอนแบ่งเนื้อเรื่องที่จะให้อ่านออกเป็นส่วนๆ แจกแต่ละส่วนให้กับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม (โดยอาจเก็บส่วนสุดท้ายของเนื้อเรื่องไว้) ในขั้นนี้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะอ่านแบบเน้นกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความเข้าใจผ่านการพูดคุยซักถามกับเพื่อนในระหว่างที่อ่าน จากนั้นผู้สอนจัดกลุ่มผู้เรียนใหม่โดยสมาชิกในแต่ละกลุ่มจะมีข้อมูลคนละส่วน ในขั้นนี้เป็นการอ่านแบบจิกซอร์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ตนอ่านให้กับคนอื่นได้ และยังคงช่วยกันคิดเพื่อปะติดปะต่อเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน รวมทั้งอาจต้องช่วยกันคาดการณ์ส่วนสุดท้ายของเรื่องด้วยในกรณีที่ผู้สอนไม่ได้แจก

ส่วนสุดท้ายของเรื่องให้

ในการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนก่อนเข้าสู่กิจกรรม ผู้สอนควรอธิบายแนวคิดและประโยชน์ของกิจกรรมนี้เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมโดยทุกคนมีความเสมอภาคและจะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน

### 3. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น

### 4. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น โดยศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมนี้ รายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย มีดังนี้

#### 4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น จำนวน 62 คน ในปีการศึกษา 2556 ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบบเฉพาะเจาะจง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบ รวม 32 คน เป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น 22 คน และไม่ได้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก 10 คน

#### 4.2 วิธีการเก็บข้อมูล

1) สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อกิจกรรมหลังการเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งรวม 4 ครั้ง โดยใช้แบบสอบถามประเมินตนเอง

2) สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นหลังจากผ่านไป 1 ปี เพื่อศึกษาว่านักศึกษาสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้จากกิจกรรมนี้ไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ติดตามผลรายบุคคล

3) สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว 6 เดือน เพื่อยืนยันประสิทธิผลของกิจกรรมโดยใช้แบบสัมภาษณ์ติดตามผลรายบุคคล

#### 4.3 การออกแบบกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน

ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาจำนวน 32 คน ออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้ผลการเรียนวิชาไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นเป็นเกณฑ์ ในแต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่มีผลการเรียนดีและไม่ค่อยดีปะปนกัน บทอ่านที่ใช้นำมาจากหนังสือ “Ryugakusei No Tame No Dokkai Training (การฝึกฝนการอ่านสำหรับนักศึกษาต่างชาติ)” ของสำนักพิมพ์ Bonjinsha หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้น สำหรับผู้เรียนระดับกลางตอนต้นขึ้นไป ผู้วิจัยเลือกใช้เฉพาะบทที่ 3 บทที่ 5 บทที่ 6 และบทที่ 7 เนื่องจากบทอ่านของทั้ง 4 บทนี้ มีเนื้อหาค่อนข้างยาวเมื่อเทียบกับบทอื่นๆ ในหนังสือเล่มนี้ และมีเนื้อหาเกี่ยวกับคนญี่ปุ่นและสังคมญี่ปุ่น ผู้วิจัยแบ่ง

เนื้อหาในส่วนบทอ่านของแต่ละบทออกเป็น 4 ส่วน ตามจำนวนสมาชิกในกลุ่มและมอบหมายให้นักศึกษาค้นละ 1 ส่วน เพื่อให้หาความหมายของคำศัพท์ อ่าน และสรุปความเข้าใจมาล่วงหน้า สำหรับวิธีการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการอ่านในรูปแบบผสมระหว่างการอ่านแบบเน้นกระบวนการกับการอ่านแบบจิกซอร์ว่เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการถ่ายทอดกระบวนการในการอ่าน และถ่ายทอดข้อมูลส่วนที่ตนอ่านให้ผู้อื่นฟัง เวลาในการทำกิจกรรมแต่ละครั้งประมาณ 90 นาที

ก่อนการทำกิจกรรม ผู้วิจัยอธิบายแนวคิดและความสำคัญของการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน จากนั้นอธิบายวัตถุประสงค์และขั้นตอนการทำกิจกรรมการอ่านรูปแบบผสมระหว่างการอ่านแบบเน้นกระบวนการกับการอ่านแบบจิกซอร์ว่ และให้นักศึกษาได้ทดลองทำกิจกรรม 2 ครั้ง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ หลังจากนั้นดำเนินกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนรวม 4 ครั้ง ตามขั้นตอน ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน

| เวลาที่ใช้ | กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน                                                                                                                                           |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10 นาที    | อธิบายขั้นตอนและให้นักศึกษาเตรียมตัวในส่วนเนื้อหาที่รับผิดชอบ*                                                                                                           |
| 20 นาที    | การอ่านแบบเน้นกระบวนการ นักศึกษาจับกลุ่มกับเพื่อนที่อ่านเนื้อหาส่วนเดียวกัน เพื่อพูดคุยถึงเนื้อหาที่อ่านว่าเข้าใจตรงกันหรือไม่ อย่างไร                                   |
| 30 นาที    | การอ่านแบบจิกซอร์ว่ นักศึกษากลับไปจับกลุ่มแบบเดิมที่ผู้วิจัยจัดไว้ให้ แต่ละคนผลัดกันอ่านและอธิบายเนื้อหาในส่วนของตนให้เพื่อนฟัง และช่วยกันตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน |
| 20 นาที    | ผู้วิจัยสรุปเนื้อหาอีกครั้ง พร้อมทั้งตอบข้อสงสัยของนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน                                                                                        |
| 10 นาที    | นักศึกษาตอบแบบสอบถาม (รายละเอียดดังภาพที่ 1)                                                                                                                             |

\*หมายเหตุ สำหรับครั้งที่ 2-4 ในส่วนนี้ จะนำผลการประเมินตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งก่อนมาพูดคุยกัน เพื่อให้นักศึกษาระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมอ่านบทอ่านก่อนเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้วิจัยจะอธิบายผลและให้นักศึกษาช่วยกันเสนอความคิดเห็นว่าควรทำอย่างไรได้บ้าง

เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมแต่ละครั้งเสร็จ ผู้สอนจะแจกแบบสอบถามประเมินตนเอง ดังภาพที่ 1 ให้นักศึกษากرอก

| วันที่.....เลขที่.....                                                              |                    |   |   |                     |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---|---|---------------------|---|
|                                                                                     | เข้าร่วมน้อยที่สุด |   |   | เข้าร่วมเป็นอย่างดี |   |
|                                                                                     | 1                  | 2 | 3 | 4                   | 5 |
| 1.ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านในวันนี้                                            |                    |   |   |                     |   |
| เหตุผล                                                                              |                    |   |   |                     |   |
| 2.คิดว่ากิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนมีข้อดีหรือข้อด้อยหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด |                    |   |   |                     |   |
| ข้อดี เหตุผล                                                                        |                    |   |   |                     |   |
| ข้อด้อย เหตุผล                                                                      |                    |   |   |                     |   |
| 3.สิ่งที่คิดว่าจะปรับปรุงเพื่อเตรียมการสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งหน้า          |                    |   |   |                     |   |

ภาพที่ 1 แบบสอบถามประเมินตนเองหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน

นักศึกษาจะต้องกรอกแบบสอบถามข้างต้น หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง ในการทำกิจกรรมครั้งแรกผู้วิจัยแจ้งให้นักศึกษาทราบว่าแบบสอบถามนี้ไม่มีผลต่อคะแนนของรายวิชาจึงขอความร่วมมือให้กรอกตามความเป็นจริง เพราะจะช่วยสะท้อนพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาแต่ละคนซึ่งจะทำให้ทราบแนวทาง ในการพัฒนาทักษะการอ่านได้ จากนั้นผู้วิจัยอธิบาย วิธีกรอก และผู้วิจัยจะสรุปผลจากแบบสอบถามและ อธิบายในช่วง 10 นาทีแรกของการร่วมกิจกรรมครั้งที่ 2-4 เพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมบทเรียน และวิธีการเรียนที่จะช่วยพัฒนา ทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่น

หลังจากนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน ร่วมกันกับเพื่อนครบ 4 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ติดตามผลรายบุคคลจำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งแรก

หลังจากเวลาผ่านไป 1 ปี โดยสุ่มสัมภาษณ์นักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่เรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 54 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักศึกษาวิชาเอก ในขณะที่นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง กำลังศึกษาวิชาการอ่าน 3 เพื่อศึกษาว่านักศึกษา สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมการอ่าน ร่วมกันกับเพื่อนไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาการอ่าน วิชาต่อไป หรือวิชาอื่นๆ ได้หรือไม่ อย่างไร

การสัมภาษณ์ติดตามผลรายบุคคลครั้งที่ 2 ผู้วิจัยสุ่มสัมภาษณ์อีกครั้งหลังจากที่นักศึกษา กลุ่ม ตัวอย่างสำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานแล้วประมาณ 6 เดือน เพื่อสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการอ่าน ร่วมกันกับเพื่อน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนและการปรับปรุง หลักสูตรในอนาคต

## 5. ผลสำรวจ

### 5.1 ผลจากแบบสอบถามประเมินตนเอง

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินตนเองหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนของนักศึกษารวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง มาวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

#### 1) ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างประเมินระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของตนเอง ระดับต่ำที่สุด คือ ระดับ 2 หมายถึง เข้าร่วมน้อย และสูงที่สุด คือ ระดับ 5 หมายถึง ได้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี เหตุผลที่นักศึกษาประเมินตนเองว่าเข้าร่วมน้อยเป็นเพราะเนื้อหาที่ต้องอ่านยากเกินไป อีกทั้งมีเวลาในการเตรียมบทอ่านไม่พอเมื่อถึงเวลาทำกิจกรรม ทำให้ไม่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนได้ ขณะที่นักศึกษาที่ประเมินตนเองว่าเข้าร่วมเป็นอย่างดีจะให้เหตุผลว่าตอนที่ทำกิจกรรม นักศึกษาสามารถอธิบายสิ่งที่เข้าใจและพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนได้ ทำให้เข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น

#### 2) ข้อดีและข้อด้อยของกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 90 คิดว่าข้อดีของกิจกรรมนี้คือการที่สามารถช่วยกันอ่าน ช่วยกันคิด ช่วยกันตีความจากการพูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่าน ทำให้ความเข้าใจที่คลุมเครือมีความชัดเจนขึ้น สำหรับส่วนที่อ่านและตีความผิด พอได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทำให้รู้ว่าตนเข้าใจผิดตรงส่วนใด และอย่างไร เป็นประโยชน์อย่างมากในการฝึกทักษะการอ่าน

ในส่วนข้อด้อยของกิจกรรมนี้ นักศึกษาประมาณร้อยละ 10 คิดว่าเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้เวลานาน และถ้าเพื่อนไม่เตรียมอ่านมา ก็ดูเหมือนจะไม่ค่อยได้รับประโยชน์เท่าไรนัก

#### 3) สิ่งที่ดีคิดว่าจะปรับปรุงเพื่อเตรียมการสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งหน้า

จากการวิจัยพบว่า โดยส่วนใหญ่ให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจว่าจะเตรียมอ่านบทเรียนมา

เมื่อนำผลการประเมินตนเองครั้งที่ 1-4 เรื่องระดับการเข้าร่วมกิจกรรมรวมทั้งเหตุผลของนักศึกษาเป็นรายบุคคลมาเปรียบเทียบผล ทำให้สามารถแบ่งนักศึกษากลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลง กับกลุ่มที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

กลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลง ประมาณร้อยละ 80 หมายถึง จากผลการประเมินตนเองและเหตุผลเกี่ยวกับระดับการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงสองแบบ แบบที่ไม่ได้เตรียมบทเรียนมา ทำให้ไม่สามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน เป็นฝ่ายรอรับข้อมูล และแบบที่เตรียมบทเรียนมา ทำให้สามารถพูดแสดงความคิดเห็นของตนและร่วมกันคิดวิเคราะห์กับเพื่อนว่าสิ่งที่เข้าใจนั้นถูกต้องหรือไม่ ทำให้สามารถแก้ไขจุดที่เข้าใจผิดและทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น รู้สึกประสบผลสำเร็จในการเรียน (ตัวอย่างดังตารางที่ 2) จากประสบการณ์ดังกล่าว ทำให้นักศึกษาสังเกตวิธีการเรียนและผลที่ได้รับ จึงพยายามที่จะปรับปรุงวิธีการเรียนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ 2 ตัวอย่างนักศึกษากลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลง

| คนที่ | ครั้งที่ | ระดับการเข้าร่วม | เหตุผล                                                                                                      |
|-------|----------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| S11   | 3        | 2                | ไม่ได้เตรียมอ่านมา                                                                                          |
|       | 4        | 5                | เพราะเตรียมอ่านมา จึงสามารถแลกเปลี่ยนความเห็นกับเพื่อน ทำให้เข้าใจดียิ่งขึ้น                                |
| S21   | 2        | 3                | เพราะไม่ค่อยเข้าใจ จึงไม่สามารถอธิบายให้เพื่อนฟังได้                                                        |
|       | 3        | 4                | เพราะเตรียมตัวมา ทำให้พูดอธิบายได้ราบรื่นมากขึ้น                                                            |
| S29   | 1        | 3                | ไม่ได้อ่านมา                                                                                                |
|       | 2        | 5                | คิดวิเคราะห์ว่าจะตีความสิ่งที่อ่านอย่างไร และจากการพูดคุยกับเพื่อนก็ทำให้รู้ว่ามีส่วนที่ตนนั้นเข้าใจผิดอยู่ |

\* S หมายถึง นักศึกษา

กลุ่มที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง สามารถแบ่ง ที่ 3 กับกลุ่มที่ไม่พยายามเตรียมบทเรียนมา ประมาณ  
ได้เป็นสองกลุ่มย่อย คือ กลุ่มที่เตรียมบทเรียนอย่าง ร้อยละ 10 เช่น S17 ในตารางที่ 3  
สม่ำเสมอ ประมาณร้อยละ 10 เช่น S12 ในตาราง

ตารางที่ 3 ตัวอย่างนักศึกษากลุ่มที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

| คนที่ | ครั้งที่ | ระดับการเข้าร่วม | เหตุผล                                                                       |
|-------|----------|------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| S12   | 2        | 5                | เพราะเตรียมอ่านมา จึงสามารถแลกเปลี่ยนความเห็นกับเพื่อน ทำให้เข้าใจดียิ่งขึ้น |
|       | 3        | 5                | เพราะเตรียมอ่านมา จึงสามารถแลกเปลี่ยนความเห็นกับเพื่อน ทำให้เข้าใจดียิ่งขึ้น |
|       | 4        | 5                | เพราะเตรียมอ่านมาล่วงหน้า                                                    |
| S17   | 2        | 3                | เพราะเนื้อหาหายาก จึงไม่ค่อยเข้าใจ                                           |
|       | 3        | 3                | ไม่ได้เตรียมอ่านมา                                                           |
|       | 4        | 2                | มีคำศัพท์ที่ไม่รู้จักมากมาย จึงไม่เข้าใจ                                     |

## 5.2 ผลจากการสัมภาษณ์ติดตามผลรายบุคคลครั้งที่ 1

ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษากลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มเลือกนักศึกษาที่ศึกษาวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกจำนวน 12 คน คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ติดตามผลรายบุคคล คือ นักศึกษาคิดว่าสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาการอ่านวิชาต่อไป หรือวิชาอื่นๆ ซึ่งเรียนหลังจากนั้นได้หรือไม่ อย่างไร โดยแบ่งเป็น ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการอ่านภาษาญี่ปุ่น ด้านการเตรียมบทเรียนล่วงหน้า ด้านผลการเรียน และด้านอื่นๆ

ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการอ่านภาษาญี่ปุ่น นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 คน แสดงความคิดเห็นว่า จากการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ส่งผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับการอ่านภาษาญี่ปุ่นเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น เนื่องจากการอ่านร่วมกันกับเพื่อนช่วยลดความวิตกกังวลในการอ่าน ทำให้รู้สึกไม่กดดัน การอธิบายความเข้าใจของตนให้เพื่อนฟัง ทำให้ต้องคิดลึกซึ้งมากขึ้น นอกจากนี้ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทำให้รู้ถึงจุดที่เข้าใจผิด ทำให้เข้าใจเนื้อหาดียิ่งขึ้น รู้สึกประสบความสำเร็จในการอ่านและรู้สึกมั่นใจขึ้นและเนื่องจากมีความมั่นใจในการอ่านมากขึ้น ทำให้ความรู้สึกกลัวลดน้อยลงในเรื่องอักษรคันจิ คำศัพท์ยากและประโยคที่มีขนาดยาว

ด้านการเตรียมบทเรียนล่วงหน้า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 คน แสดงความคิดเห็นว่าจะพยายามเตรียมบทเรียนมาล่วงหน้า เนื่องจากตระหนักว่าการเตรียมบทเรียนล่วงหน้าจะทำให้เรียนในห้องเข้าใจมากยิ่งขึ้น รู้ว่าตัวเองแปลผิดตรงส่วนใด เข้าใจจุดที่ผิดพลาดบ่อย และเป็นการจัดเวลาวิธีการอ่านที่ถูกต้องไปในตัวด้วย

ด้านผลการเรียน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คน แสดงความคิดเห็นว่าไม่สามารถพูดได้ชัดเจนว่ากิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนส่งผลทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ในขณะที่นักศึกษากลุ่มตัวอย่างอีก 6 คน คิดว่ามีผลโดยอ้อม กล่าวคือ จากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้ทำให้ทัศนคติดีขึ้น มีแรงจูงใจที่จะเรียนภาษาญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น เมื่อมีแรงจูงใจก็ตั้งใจเรียนมากขึ้น ทำให้เข้าใจบทเรียน และทำให้ผลการเรียนดีขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้มีกำลังใจในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นวิชาอื่นต่อไป

ด้านอื่นๆ นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“ชอบตรงที่ทำให้แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนก่อน เพราะบางทีต่างคนอาจต่างแปลผิด เข้าใจผิด การคุยกับเพื่อนทำให้เข้าใจในจุดที่ผิดได้ละเอียด นอกจากนี้ ยังทำให้จำจุดที่ผิดได้ขึ้นใจ เพราะเถียงกับเพื่อนอยู่นาน”

“กิจกรรมนี้ทำให้อยากเข้าคาบเรียนทุกคาบ เนื่องจากสนุก รู้สึกว่าเมื่อถึงคาบเรียน ไม่ใช่แค่นั่งอ่านๆ ฟังอาจารย์ และจด”

“คิดว่าควรมีการให้นักศึกษาอ่านร่วมกับเพื่อนในทุกๆ วิชาสายการอ่าน เพราะสนุกและผ่อนคลายมากกว่า ซึ่งความรู้สึกสนุกและผ่อนคลายนี้จะทำให้การเรียนรู้สัมฤทธิ์ผลมากขึ้น”

“ไม่เก่งภาษาญี่ปุ่น จึงไม่กล้าแปล กล้าแสดงความคิดเห็น แต่การเข้าร่วมกิจกรรมนี้ทำให้ต้องแปลต้องกล้าพูดแสดงความคิดเห็น และชอบมากที่ทำให้ได้สนิท ได้คุยกับเพื่อนคนที่ไม่ค่อยได้คุยกัน หรือเพื่อนที่ไม่ใช่ชั้นนักศึกษาวิชาเอก”

“การได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนทำให้รู้จักความคิด และการกล้าแสดงความคิดเห็นของเพื่อนๆ มากขึ้น อีกทั้ง เมื่อมีการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้ความสัมพันธ์แน่นแฟ้น และสนิทกันมากขึ้นด้วย”

จากความคิดเห็นของนักศึกษาดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนนี้ ทำให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านภาษาญี่ปุ่น พยายามเตรียมบทเรียนล่วงหน้า รู้สึกสนุกกับการอ่าน ทำให้มีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น

### 5.3 ผลจากการสัมภาษณ์ติดตามผลรายบุคคลครั้งที่ 2

หลังจากนักศึกษากลุ่มนี้สำเร็จการศึกษาแล้วประมาณ 6 เดือน ผู้วิจัยได้ติดต่อนักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 12 คน ซึ่งเคยให้สัมภาษณ์ในครั้งแรก เพื่อขอสัมภาษณ์อีกครั้งเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อ กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนที่เคยเข้าร่วม เพื่อตรวจสอบความคิดเห็นและยืนยันข้อมูลว่ากิจกรรมนี้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการอ่านสำหรับ นักศึกษาที่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับต้นตอนปลาย และช่วยกระตุ้นผู้ที่ยังไม่คุ้นชินกับภาษาญี่ปุ่นให้ พยายามอ่านด้วยตนเองโดยสัมภาษณ์ความคิดเห็น 3 เรื่อง ได้แก่ 1) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ช่วยทำให้นักศึกษาที่ไม่เตรียมอ่านบทเรียนล่วงหน้า มีความกระตือรือร้นที่จะพยายามเตรียมบทเรียนมากขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด 2) การจัดกิจกรรมนี้ในวิชาการอ่าน ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นซึ่งเป็นวิชาการอ่านวิชาแรกหรือไม่ เพราะเหตุใด และ 3) จากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้มีประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่ อย่างไร ทั้งในตอนที่เป็ นักศึกษาและในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษา ในครั้งนี้มีผู้ที่สะดวกให้สัมภาษณ์รวม 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 75 ของผู้ให้สัมภาษณ์ครั้งที่ 1 สรุปผลการ สัมภาษณ์ ได้ดังต่อไปนี้

1) ทั้ง 9 คน มีความคิดเห็นตรงกัน คือ กิจกรรม การอ่านร่วมกันกับเพื่อนเป็นกิจกรรมที่ช่วยทำให้นักศึกษาที่ไม่เตรียมอ่านบทเรียนล่วงหน้า มีความกระตือรือร้นที่จะพยายามเตรียมบทเรียนมากขึ้น เนื่องจากสำหรับนักศึกษาที่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับ ต้นตอนปลาย การอ่านบทอ่านภาษาญี่ปุ่นซึ่งประกอบ

ด้วยคำศัพท์และอักษรคันจิที่ไม่คุ้นเคย รวมถึงประโยค ยาวๆ ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่รู้สึกกังวล และรู้สึกเป็น ภาระหนักหากต้องเตรียมอ่านเพียงคนเดียว การแบ่ง เนื้อหาให้กับเพื่อน ทำให้ปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบ ลดน้อยลง มีกำลังใจในการอ่าน เมื่อเทียบกับการ เตรียมเนื้อหาจำนวนมากคนเดียวซึ่งต้องใช้เวลานาน ประกอบกับความยาก จะทำให้ท้อแท้และไม่อยาก เตรียม นอกจากนี้ ความแรงใจเพื่อนและความกลัว ว่าจะเป็นภาระของกลุ่มก็เป็นแรงผลักดันที่ดีที่ทำให้ ต้องเตรียมบทเรียนมา

2) ทั้ง 9 คน ตอบตรงกันว่าควรจัดกิจกรรมนี้ ในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นที่เรียนเป็นวิชาแรก เนื่องจากโดยทั่วไปนักศึกษาจะมีความรู้ดีกว่าวิชาการ อ่านเป็นวิชาที่นาเบื่อ ในชั้นเรียนอาจารย์จะให้นักศึกษา อ่านบทความ แล้วเรียกแปล ให้ตอบคำถามหรือสรุป สารสำคัญจากเนื้อเรื่องเป็นรายบุคคล ซึ่งนักศึกษา โดยส่วนใหญ่จะรู้สึกเกร็ง เพราะไม่ทราบว่าจะตนเอง อ่านและเข้าใจนั้นถูกต้องหรือไม่ หากตอบผิดอาจจะ รู้สึกอาย แต่การได้อ่านร่วมกับเพื่อนทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และยืนยันความเข้าใจของตนเอง กับเพื่อนคนอื่น ทำให้ความเครียดหรือความกังวลใจ ในระหว่างการเรียนลดน้อยลง เรียนได้สนุกมากยิ่งขึ้น ตอนเตรียมบทเรียน รู้สึกเหมือนเตรียมตัวเพื่อมา เล่นเกม จึงรู้สึกผ่อนคลาย กล่าวได้ว่ากิจกรรมนี้ทำ ทัศนคติที่มีต่อวิชาการอ่านเปลี่ยนไป จากการเข้าร่วม กิจกรรมนี้ ทำใหู้สึกว่าการอ่านภาษาญี่ปุ่นไม่ยากอย่าง ที่คิด ทำให้มีกำลังใจเรียนวิชาที่สูงขึ้นต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการ เตรียมบทเรียนล่วงหน้า ซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อตัวเอง และยังสามารถส่งเสริมประสิทธิภาพของชั้นเรียนให้ บรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชาได้ง่ายมากขึ้น

3) ทุกคนตอบตรงกันว่ากิจกรรมนี้มี ประโยชน์อย่างยิ่งโดยเฉพาะกับนักศึกษาภาษาญี่ปุ่น ระดับต้นและยังไม่มีมีความคุ้นชินกับภาษาญี่ปุ่นมากนัก

รวมทั้งคนที่ไม่มีเวลาที่จะถามอาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนทำให้มีโอกาสฝึกคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับบทอ่าน แสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนที่มีต่อบทอ่าน ทำให้เห็นมุมมองที่หลากหลาย สิ่งที่เพื่อนคิดบางครั้งเป็นประเด็นที่มองข้ามไป การพูดคุยกันจะช่วยเติมเต็มความเข้าใจให้ดียิ่งขึ้น ถือว่ากิจกรรมนี้มีประโยชน์มาก นอกจากนี้ ยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน เพราะโดยปกติ หากให้จับกลุ่มกันเอง ทุกคนก็จะเลือกจับกลุ่มกับเพื่อนสนิทซึ่งมักจะเป็นกลุ่มเดิมๆ กิจกรรมนี้ทำให้ได้คุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนที่หลากหลายมากขึ้น

ผู้ให้สัมภาษณ์ติดตามผลรายบุคคลจำนวน 5 คน คิดว่าสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ เพราะนอกจากจะกระตุ้นการเตรียมบทเรียนแล้ว ยังปลูกฝังกระบวนการคิดวิเคราะห์และกระตุ้นให้รู้จักตั้งคำถามกับสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปสนทนาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่ม รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นแล้วนำมาคิดวิเคราะห์ต่อ ทำให้สามารถนำการฝึกคิดวิเคราะห์และรู้จักตั้งคำถามมาประยุกต์ใช้กับอาชีพที่ทำอยู่ เช่น งานแปล ซึ่งผลงานการแปลที่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และตั้งคำถามมาอย่างถี่ถ้วนแล้ว จะเป็นผลงานที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ ตัวอย่าง เช่น การแปลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายซึ่งเป็นบทความที่ยากและผู้แปลไม่มีพื้นความรู้ นอกจากจะต้องใช้ทักษะการแปลแล้ว อันดับแรกคือทักษะการอ่านและการวิเคราะห์บทอ่าน จึงลองอ่านโดยเปรียบเสมือนว่ากำลังอ่านอยู่เป็นกลุ่มและลองคิดเปรียบในหลายๆ มุมว่า สิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อคือแบบนี้ใช่หรือไม่ ถูกต้องแล้วหรือไม่ หรือคำศัพท์คำนี้สามารถตีความเป็นความหมายอื่นได้หรือไม่ แต่หากตั้งคำถามกับตัวเองแล้วไม่แน่ใจในคำตอบหรือได้คำตอบที่ไม่แน่ชัด ก็จะทำข้อสงสัยนั้นไปปรึกษากับรุ่นพี่ในที่ทำงานซึ่งก็

เหมือนกับการที่เราทำข้อสงสัยจากการเตรียมบทเรียนไปปรึกษาและสนทนากับเพื่อนในระหว่างทำกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อน

ความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ติดตามผลรายบุคคลในครั้งที่ 2 สามารถยืนยันได้ว่าการจัดกิจกรรมนี้ในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นช่วยส่งผลดีในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นสำหรับนักศึกษาที่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่นระดับต้นตอนปลาย กระตุ้นให้พยายามอ่านด้วยตนเอง และเป็นการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งต่อการเรียนและการทำงานในอนาคต

## 6. สรุปและอภิปรายผล

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนในวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นโดยศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมนี้ จากผลการศึกษสรุปได้ว่า กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนเป็นวิธีที่สามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ภาษา ญี่ปุ่นระดับต้นตอนปลายได้ดังนี้

1) ช่วยลดความวิตกกังวล ทำให้นักศึกษามีกำลังใจในการอ่านและเตรียมบทอ่านมากขึ้น แม้ว่าไวยากรณ์ที่ปรากฏในบทอ่านโดยส่วนใหญ่จะเป็นไวยากรณ์ระดับต้นก็ตาม แต่เพราะภาษาญี่ปุ่นมีโครงสร้างประโยคแตกต่างจากภาษาไทย อีกทั้งนักศึกษายังมีโอกาสสัมผัสภาษาญี่ปุ่นไม่มากนัก ทำให้ไม่คุ้นชินกับการอ่านบทอ่านขนาดยาว พอเห็นประโยคภาษาญี่ปุ่นซึ่งประกอบด้วยอักษรคันจิจำนวนมากและมีคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย ทำให้นักศึกษาเกิดความวิตกกังวล กลัวว่าจะอ่านไม่ได้ และท้อแท้ที่ต้องเตรียมบทอ่านทั้งหมดคนเดียว ซึ่งความรู้สึกลดลงถ้าจะเป็นสิ่งขัดขวางการเรียนรู้ กิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนจะช่วยสนับสนุนให้นักศึกษามีกำลังใจในการ

อ่านและเตรียมบทอ่านมากขึ้น เพราะจำนวนเนื้อหาที่ต้องเตรียมลดน้อยลง อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบความเข้าใจกับเพื่อนที่ได้รับมอบหมายงานส่วนเดียวกันได้ในขั้นตอนการอ่านแบบเน้นกระบวนการ กล่าวคือ กิจกรรมนี้ช่วยให้ตัวกรองอารมณ์ซึ่งเป็นตัวปิดกั้นการเรียนรู้ (The Affective Filter Hypothesis, Krashen 1982) ของนักศึกษาลดน้อยลง

2) ทำให้นักศึกษาสามารถสรุปความและถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ ในขั้นตอนการอ่านแบบจิกซอว์ นักศึกษาแต่ละคนจะรู้สึกที่ต้องรับผิดชอบเตรียมเนื้อหา สรุปบทอ่านที่ได้รับมอบหมายและถ่ายทอดให้เพื่อนเข้าใจ เนื่องจากหากไม่เตรียมบทเรียนมา จะทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมอย่างราบรื่นได้ เพื่อนในกลุ่มอาจรู้สึกไม่พอใจที่ไม่ได้รับข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วน การมอบหมายงานในปริมาณที่พอเหมาะจะทำให้นักศึกษารู้สึกถึงความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้พยายามเตรียมบทเรียน คิดวิเคราะห์ สรุปความ และฝึกการอธิบายถ่ายทอดสิ่งที่ตนเข้าใจให้เพื่อนเข้าใจได้

3) ช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตัวเองให้กับนักศึกษา จากการเตรียมบทอ่านที่ต้องมีการสืบค้นความหมายของคำศัพท์ ฯลฯ และการสรุปใจความสำคัญทำให้รู้จักการสืบค้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่เลือกใช้เองและแหล่งข้อมูลที่ผู้สอนแนะนำ นำข้อมูลที่ได้มาคิดวิเคราะห์ เรียบเรียง และทบทวนความคิด เลือกใช้คำที่จะสามารถสื่อสารให้อีกฝ่ายเข้าใจในสิ่งที่อยากจะถ่ายทอดได้ นอกจากนี้การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ทำร่วมกับเพื่อนเป็นโอกาสให้ฝึกคิดอย่างมีเหตุผล แม้ว่ากลุ่มเป้าหมายจะเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยก็ตาม ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะสามารถคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ด้วยตัวเองได้ ดังนั้น การเสริมสร้างความสามารถดังกล่าวผ่านกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนนี้

ให้กับนักศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากทักษะในการคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ด้วยตัวเองเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับการเรียนในมหาวิทยาลัย อีกทั้งในสังคมปัจจุบันซึ่งทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ได้ทางอินเทอร์เน็ต หากปราศจากทักษะนี้ก็จะไม่สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ทำให้นักศึกษาเกิดแรงงูใจในการเรียนภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น กิจกรรมนี้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ลงมือกระทำเอง และผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรม เป็นการเรียนตามแนวคิดแบบ Active Learning รูปแบบหนึ่งซึ่งจะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนเปลี่ยนไป ผู้เรียนจะรู้สึกสนุกจากการมีส่วนร่วม ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง คือ อ่านด้วยตนเอง ถ่ายทอดสิ่งที่เข้าใจด้วยตนเอง และได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนซึ่งเป็นโอกาสที่ทำให้รู้จักและสนิทกับเพื่อนมากขึ้น นอกจากนี้ ความรู้สึกประสบความสำเร็จในการอ่านก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดแรงงูใจในการเรียนวิชาการอ่านและวิชาภาษาญี่ปุ่นวิชาอื่นมากยิ่งขึ้น แรงงูใจที่เพิ่มขึ้นนี้สำคัญมากเนื่องจากทักษะการอ่านเป็นทักษะการรับข้อมูลภาษา (Input) การที่ผู้เรียนมีแรงงูใจในการเปิดรับข้อมูลภาษาญี่ปุ่นมากขึ้นจะเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาทักษะอื่นๆ ด้วย คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด และทักษะการเขียนไปโดยปริยาย

## 7. ข้อเสนอแนะ

จากผลของแบบสอบถามประเมินตนเอง นักศึกษากลุ่มตัวอย่างบางส่วนคิดว่าข้อดีของกิจกรรมการอ่านร่วมกันกับเพื่อนคือเรื่องที่ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน ในส่วนของการเตรียมบทเรียนนอกชั้นเรียน หากสามารถสร้างระบบสนับสนุนการเตรียมบทเรียน เช่น สร้างไลน์กลุ่ม

สำหรับการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้คนที่ได้รับเนื้อหาส่วนเดียวกันสามารถพูดคุยกันล่วงหน้า โดยมีผู้สอนคอยดูแลจะช่วยย่นระยะเวลาการทำกิจกรรมในขั้นตอนการอ่านแบบเน้นกระบวนการ และจะได้ใช้เวลาในส่วนการอ่านแบบจิกจอกได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การนำบทสนทนาที่บันทึกในระหว่างการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและผลการเรียนวิชาการอ่านของนักศึกษามาวิเคราะห์อาจทำให้เห็นความสัมพันธ์ของการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการพัฒนาทักษะการอ่านได้

### บรรณานุกรม

- สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข. (2553). การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น. *วารสารญี่ปุ่นศึกษา*, ปีที่ 27, ฉบับที่ 1, 81-96.
- Ikeda Reiko. (1999). The effect of Peer-response in Japanese writing. *Japanese Language Education*. Vol.17, 36-47. (in Japanese)
- Ikeda Reiko and Tateoka Yoko. (2007) *Introduction to Peer Learning*. Tokyo: HituziSyobo Publishing. (in Japanese)
- Krashen, Stephen D. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Oxford: Pergamon.

- Tanaka Hiroyuki, Fuse Yuko, Hu Fangfang, Ishiguro Kei. (2017). Study on Potential Improvement of Peer Reading Class on the basis of Learners' Emotional Evaluation of the Class: From the Data on the Reading Comprehension Class for Academic Writing. *NINJAL Research Paper*, Vol.13, 187-208. (in Japanese)
- Tateoka Yoko. (2001) Question and Problem-Solving Strategies in the Reading Process.. *Journal of Japanese language teaching*. Vol.111, 66-75. (in Japanese)
- Tateoka Yoko. (2005). *From Reading alone to Peer Reading*. Kanagawa: Tokai University Press. (in Japanese)
- Tateoka Yoko. (2006). Teacher Initiated and Collaborative Learning: Two Approaches in the Reading Comprehension Classroom. *Bulletin of the Foreign Student Education Center Tokai University*, Vol 26, 33-48. (in Japanese)
- Yang Xiue. (2018). The Activation of Japanese Learners' Critical Thinking in a Japanese Peer Reading Course. *NINJAL Research Paper*, Vol.13, 187-208. (in Japanese)